

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Україна, 01001, м. Київ
вул. Городецького, 13
Тел./факс: (38-044) 278-37-23

№ 07.10 № 1-15/329

На № _____

Судді Конституційного Суду
України

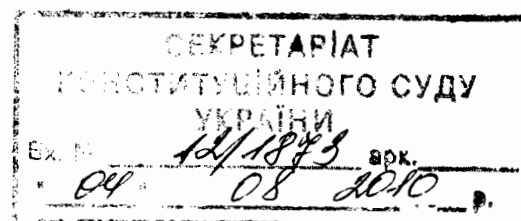
С.Л.Вдовіченку

Шановний Сергіє Леонідовичу!

У відповідь на Ваш запит надаю позицію Міністерства юстиції стосовно конституційного подання 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 08 грудня 2004 року №2222- IV.

З повагою

О.В.Лавринович

45

Позиція Міністерства юстиції стосовно подання народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 08 грудня 2004 року № 2222-IV

Народні депутати України, як суб'єкт права на конституційне подання, просять Конституційний Суд визнати неконституційним повністю Закон України «Про внесення змін до Конституції України» від 08 грудня 2004 року № 2222-IV у зв'язку із порушенням встановленої Конституцією України процедури його розгляду та ухвалення.

Міністерство юстиції вважає, що подання народних депутатів підлягає задоволенню з огляду на наступне:

1. Процедура внесення змін до Конституції України встановлена розділом XIII Конституції України. Зокрема, стаття 159 передбачає обов'язковою умовою розгляду законопроекту про внесення змін до Конституції України Верховною Радою України наявність висновку Конституційного Суду України щодо відповідальності законопроекту вимогам статей 157 і 158 Конституції.

Таким чином, реалізується конституційний захист незалежності України, порушення її територіальної цілісності, а також не допускається скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина, як це передбачено частиною першою статті 157 Конституції.

2. Конституційний Суд України у своєму рішенні від 09 червня 1998 року № 8-рп (справа про внесення змін до Конституції України) зазначив, що згідно із статтею 159 Конституції України обов'язковій перевірці на відповідність статтям 157 і 158 Конституції України підлягає не тільки законопроект, поданий до Верховної Ради України в порядку статей 154, 155, 156 Конституції України, але й усі можливі поправки, внесені до нього у процесі його розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України (пункт 3 мотивувальної частини рішення).

Очевидно, що внесені поправки змінюють текст проекту, і наслідком змін можуть бути норми, які не відповідають вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Отже, у разі внесення в процесі розгляду у Верховній Раді України поправок до законопроекту, він може прийматись Верховною Радою України за умови наявності висновку Конституційного Суду України щодо відповідності законопроекту з внесеними до нього поправками вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

3. Порівняльний аналіз тексту проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України» (реєстраційний номер №4180 від 19 вересня 2003р.), до якого Конституційним Судом

44

України 12 жовтня 2004 року було надано висновок №2-в щодо його відповідності вимогам статей 157 і 158 Конституції України, та тексту Закону України №2222-IV «Про внесення змін до Конституції України», прийнятого Верховною Радою України 08 грудня 2004 року, свідчить про наявність суттєвих розбіжностей між ними.

Внесені зміни до законопроекту №4180 «Про внесення змін до Конституції України» після 12 жовтня 2004 року не були предметом розгляду у Конституційному Суді України.

4. Відповідно до статей 154, 155, 156, 158, 159 Конституції України, та приймаючи до уваги рішення Конституційного Суду України №6-рп/2003 від 11 березня 2003 року, зміни до Конституції України вносяться шляхом прийняття законів.

5. Закон за рішенням Конституційного Суду України визнається неконституційним якщо була порушена встановлена Конституцією України процедура його розгляду, ухвалення або набрання ним чинності, як це визначено у частині першій статті 152 Конституції України.

З огляду на встановлені факти, Закон №2222-IV «Про внесення змін до Конституції України» був прийнятий Верховною Радою України з порушенням процедури його розгляду та ухвалення, визначеною статтею 159 Конституції України, а отже має бути визнаний Конституційним Судом України неконституційним повністю.

Правовим наслідком визнання неконституційним Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 08 грудня

2004 року №2222-IV повністю відповідно до частини другої статті 152 Конституції України буде втрата ним чинності з дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про його неконституційність та відновлення дії Конституції України у редакції від 28 червня 1996 року.

Слід зазначити, що саме такі наслідки визнання закону неконституційним випливають як із норм Конституції України, так і з природи конституційного контролю. Саме такий підхід вже був реалізований Конституційним Судом України при розгляді та визнанні неконституційним Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо повноважень Конституційного Суду України, особливостей провадження у справах за конституційними зверненнями та недопущення зловживань правом на конституційне подання» № 1168 – VI від 19 березня 2009 року.

Ця ж позиція Конституційного Суду України доведена до Голови Верховної Ради України та народних депутатів України у листі за підписом Голови Конституційного Суду України від 29 січня 2010 року, в якому, зокрема, стверджується: «...закон про внесення змін до іншого закону розглядається Конституційним Судом України лише за умов оскарження процедури його розгляду, ухвалення або набрання ним чинності. У разі скасування Судом (визнання неконституційною) норми про внесення змін до іншого закону повинна діяти норма у редакції, що існувала до внесення змін».

У випадку ухвалення Конституційним Судом України рішення про неконституційність Закону «Про внесення змін до Конституції

України» №2222-IV від 08 грудня 2004 року і у зв'язку із відновленням з цього дня дії Конституції України у редакції від 28 червня 1996 року, вважаємо, що виникає необхідність на підставі частини другої статті 70 Закону України «Про Конституційний Суд України» покласти обов'язки виконання рішення Суду в частині приведення всіх нормативно-правових актів у відповідність до Конституції України в редакції 28 червня 1996 року на органи державної влади та визначити порядок і строки його виконання.